

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ไม่ระบุ

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

ไม่ระบุ

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ความหมายของของเสีย และของเสียชุมชนโดยทั่วไป เป็นดังนี้ ของเสีย หมายถึง ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศเสีย มลสาร หรือวัตถุอันตรายอื่นใด ซึ่งปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้งการตกตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่อยู่ในรูปของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ ของเสียสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทหลัก ๆ ตามแหล่งกำเนิดของของเสีย คือ ของเสียชุมชน และของเสียอุตสาหกรรม ในที่นี้จะเน้นไปที่ของเสียชุมชนคำจำกัดความของเสียชุมชน

- มูลฝอยชุมชนทั่วไป หมายถึง ของเสียที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากชุมชน เช่น บ้าน พักอาศัย ตลาดสดธุรกิจร้านค้า สถานบริการ สถานประกอบการ เศรษฐกิจก่อสร้างที่ไม่ได้มาจากอุตสาหกรรม และไม่รวมของเสียอันตรายชุมชนและมูลฝอยติดเชื้อ - ของเสียอันตรายชุมชน หมายถึง ของเสียที่เป็นพิษ วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุทำให้เกิดโรค วัตถุที่มีอันตรายสูงที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทาง พันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง และวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม ที่ต้องใช้การทำลายเป็นพิเศษ เช่น แบตเตอรี่รถยนต์ ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ สารฆ่าแมลง กระจกสเปร์ย - มูลฝอยติดเชื้อ หมายถึง ของเสียทางการแพทย์หรือจากสถานพยาบาล ทั้งจากมนุษย์และสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ที่มีเหตุให้สงสัยว่ามีหรืออาจมีเชื้อโรค ของเสียที่สัมผัสหรือสงสัยว่าสัมผัสกับเลือดหรือของเหลวจากร่างกายการจัดการของเสียชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับประเทศไทยจะต้องพิจารณาปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ระบบการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน 2) เทคโนโลยีการจัดการของเสียชุมชนที่รองรับ 3) นโยบายและกฎระเบียบที่เหมาะสม และ 4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งผู้ก่อของเสียและผู้ดำเนินการจัดการ

ของเสียชุมชน ซึ่งการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน เป็นการมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการของเสียชุมชน สาขาอาชีพการจัดการของเสียชุมชน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียชุมชนซึ่งครอบคลุมทักษะของบุคลากรในระบบการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน ตั้งแต่การเก็บรวบรวมของเสียชุมชนจากแหล่งรวบรวมของเสีย การแยกประเภทของเสียชุมชน ได้แก่ มูลฝอยทั่วไป ของเสียอันตรายชุมชน มูลฝอยติดเชื้อ การเก็บขนและการขนส่งไปยังสถานที่กำจัด การคัดแยกของเสียเพื่อกำจัดหรือการรีไซเคิล การกำจัดของเสียชุมชนด้วยเทคโนโลยีการกำจัดที่ประเทศไทยดำเนินการใช้ในการกำจัดของเสียชุมชนอยู่ ได้แก่ การฝังกลบของเสียชุมชน และการเผาของเสียชุมชน ตั้งแต่การรับของเสียชุมชนเข้าสู่สถานที่จัดการจนกระทั่งการกำจัดสุดท้าย รวมถึงการติดตามตรวจสอบคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่อาจเกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินการจัดการของเสียชุมชน การประสานและประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ กับชุมชน ตามที่นโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับและกฎหมายที่ใช้อยู่ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการของเสียชุมชนในด้านของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในอาชีพการจัดการของเสียชุมชนให้มีมาตรฐานสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามทักษะ การปฏิบัติงานและครบถ้วนตามหน้าที่รับผิดชอบ ดังนั้น การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน ผู้ประกอบการ รวมถึงการสร้างเครือข่ายเผยแพร่มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งในการสร้างความระดับความรู้ ความสามารถของบุคคล รวมถึงสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียชุมชน ให้มีสมรรถนะและขีดความสามารถของแรงงานด้านการจัดการของเสียชุมชนในอนาคต และให้มีความพร้อมรองรับให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ไม่ระบุ

6. ครั้งที่

1

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพสิ่งแวดล้อมและสารอันตราย

สาขาการจัดการของเสียชุมชน

อาชีพผู้คัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ระดับ 3

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
02105	จัดการสิ่งปนเปื้อนออกจากของเสียชุมชนรีไซเคิล
02106	ใช้เครื่องจักรในการคัดแยกของเสียชุมชน

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพสิ่งแวดลอมและสารอันตราย สาขาการจัดการของเสียชุมชน อาชีพผู้คัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ระดับ 3

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

สามารถชี้แจงวิธีกำจัดสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียที่ผ่านการคัดแยกแล้ว
ระบุอุปกรณ์/เครื่องมือที่ใช้แยกและจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยกแล้ว
เลือกใช้อุปกรณ์/เครื่องมือในการคัดแยกสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยกได้อย่างถูกต้อง
สามารถระบุความเสี่ยงอันตรายและวิธีการควบคุมอันตรายในการปฏิบัติงานกับเครื่องจักรในการคัดแยกของเสียชุมชนได้
จัดเก็บและเปลี่ยนถ่ายบรรจุภัณฑ์ใสของเสียที่ผ่านการกำจัดสิ่งปนเปื้อนแล้วได้อย่างถูกต้อง มีทักษะการใช้เครื่องจักรที่มีในกระบวนการคัดแยกของเสียชุมชน
สามารถเปิดและปิดเครื่องจักรได้อย่างถูกต้อง สามารถปิดเครื่องจักรในกรณีฉุกเฉินได้อย่างถูกต้อง ทำความสะอาดเครื่องจักรได้อย่างถูกต้องตามคู่มือปฏิบัติงาน
มีทักษะเรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน สามารถใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลได้อย่างถูกต้อง ทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมายถูกต้อง
สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

1. ผู้ที่ผ่านการประเมินและได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้คัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ชั้น 3

1.1. ผ่านเกณฑ์การประเมินตามหน่วยสมรรถนะอาชีพ ชั้น 3 ทั้ง 2 หน่วย

2. คุณสมบัติของผู้ที่สามารถขอเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้คัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ชั้น 3

2.1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์

2.2. ผ่านการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ ชั้น 2 ไม่น้อยกว่า 1 ปี

2.3. หรือสำเร็จการศึกษาชั้นต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

หรือเทียบเท่าในสาขาที่เกี่ยวข้องและมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวกับการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ไม่น้อยกว่า 3 เดือนอย่างต่อเนื่อง

2.4. หรือสำเร็จการศึกษาชั้นต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า

และมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวกับการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ไม่น้อยกว่า 1 ปีอย่างต่อเนื่อง

2.5. หรือ สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า

และมีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวกับการคัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ไม่น้อยกว่า 3 ปีอย่างต่อเนื่อง

3. การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพในชั้นที่สูงขึ้นไป

3.1. หลังจากผ่านเกณฑ์การประเมินสมรรถนะอาชีพและได้รับคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้คัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย ชั้น 3 เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี จึงจะสามารถสมัครเข้ารับการประเมินสมรรถนะเพื่อเลื่อนระดับคุณวุฒิในขั้นที่สูงขึ้นไปได้

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้คัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย

หมายเหตุ :N/A

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

02105 จัดการสิ่งปนเปื้อนออกจากของเสียชุมชนรีไซเคิล

02106 ใช้เครื่องจักรในการคัดแยกของเสียชุมชน

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 26/04/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
จัดการของเสียชุมชนของประเทศไทย อย่างเป็นระบบถูกต้องตามหลักมาตรฐานสากล	02	จัดการของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้อง	021	คัดแยกของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 26/04/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
021	คัดแยกของเสียชุมชนได้อย่างถูกต้อง	02105	จัดการสิ่งปนเปื้อนออกจากของเสียชุมชนรีไซเคิล	02105.01	เตรียมการจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียรีไซเคิล
				02105.02	จัดการสิ่งปนเปื้อนจากของเสียรีไซเคิล
		02106	ใช้เครื่องจักรในการคัดแยกของเสียชุมชน	02106.01	เตรียมความพร้อมก่อนใช้เครื่องจักรในกระบวนการคัดแยก
				02106.02	การคัดแยกของเสียชุมชนโดยการใช้เครื่องจักร

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02105
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการสิ่งปนเปื้อนออกจากของเสียชุมชนรีไซเคิล
3. ทบทวนครั้งที่ - / -
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง
5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้คัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย

ISCO 9612 คนงานคัดแยกขยะ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้มีความรู้เกี่ยวกับความอันตรายของสิ่งปนเปื้อน และการแยกสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิล รวมทั้งจัดการกับสิ่งปนเปื้อนที่แยกจากของเสียชุมชนรีไซเคิล สามารถเลือกใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช่แยกและจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยก ซึ่งขั้นตอนการคัดแยกสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยก สามารถเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 9612 : พนักงาน/คนงานคัดแยกขยะ (ISCO,2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

ไม่ระบุ

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02105.01 เตรียมการจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียรีไซเคิล	1. ระบุสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียที่ต้องการจัดการ 2. ระบุความอันตรายของสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยก 3. อธิบายวิธีการแยกสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียรีไซเคิล 4. อธิบายการจัดการกับสิ่งปนเปื้อนที่แยกจากของเสียชุมชนรีไซเคิล 5. เตรียมเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช่แยกและจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยก	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน

สมรรถนย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02105.02 จัดการสิ่งปนเปื้อนจากของเสียรีไซเคิล	1. อธิบายขั้นตอนการคัดแยกสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยก 2. ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ได้อย่างถูกต้อง 3. ใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ ในการคัดแยกสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยก 4. คัดแยกสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียชุมชนรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยก 5. จัดการสิ่งปนเปื้อน ที่ถูกแยกจากของเสียชุมชนรีไซเคิล	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ไม่ระบุ

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการสังเกต สิ่งผิดปกติ
2. ทักษะการจำแนกวัตถุสิ่งของที่ปะปนกัน
3. ทักษะการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์สำหรับหยิบ จับ ตัด แยก ล้าง เคลื่อนย้ายวัตถุ เป็นต้น
4. ทักษะการ เคลื่อนย้ายสิ่งของที่มีน้ำหนัก
5. ทักษะการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. วิธีการจัดการกับสิ่งปนเปื้อน
2. ข้อบังคับอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน
3. ฉลาก บ้ายสัญลักษณ์ เครื่องหมายเตือนแสดงความเป็นอันตราย
4. การจำแนกลักษณะ ประเภทสิ่งเจือปนที่อันตราย
5. ความรู้ด้านความอันตรายจากสิ่งปนเปื้อน
6. วิธีการป้องกันอันตรายจากความอันตรายจากสิ่งปนเปื้อน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการประกอบด้วยหลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) และหลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) คำแนะนำในการประเมิน และวิธีการประเมิน ซึ่งควรพิจารณาด้วยกัน (ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) 1. หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน 2. ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค (ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) 1. หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา 2. ผลการสอบผ่านข้อเขียน (ปรนัย) (ค) คำแนะนำในการประเมิน ผู้ประเมินตรวจประเมินเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปนเปื้อนออกจากของเสียชุมชนรีไซเคิล โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้ (ง) วิธีการประเมิน 1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค 2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย)

15. ขอบเขต (Range Statement)

หลักฐานที่ต้องการประกอบด้วยหลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) และหลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) คำแนะนำในการประเมิน และวิธีการประเมิน ซึ่งควรพิจารณาด้วยกัน (ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) 1. หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน 2. ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค (ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) 1. หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา 2. ผลการสอบผ่านข้อเขียน (ปรนัย) (ค) คำแนะนำในการประเมิน ผู้ประเมินตรวจประเมินเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปนเปื้อนออกจากของเสียชุมชนรีไซเคิล โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย)

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

ไม่ระบุ

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

ไม่ระบุ

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย เตรียมการจัดการสิ่งปนเปื้อนที่ติดมากับของเสียรีไซเคิล

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย จัดการสิ่งปนเปื้อนจากของเสียรีไซเคิล

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02106
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ใช้เครื่องจักรในการคัดแยกของเสียชุมชน
3. ทบทวนครั้งที่ - / -
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

อาชีพผู้คัดแยกของเสียชุมชนในสถานที่จัดการของเสีย

ISCO 9612 คนงานคัดแยกขยะ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้สามารถแสดงความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของส่วนประกอบต่างๆ ของเครื่องจักรคัดแยกของเสียชุมชน ความอันตรายและวิธีการควบคุมอันตรายในการเดินเครื่องจักรในการคัดแยกของเสียชุมชน สามารถตรวจสอบสภาพความพร้อมความปลอดภัยของเครื่องจักรในเบื้องต้น ทำความสะอาดเครื่องจักรก่อนการปฏิบัติงานของเสียชุมชน ระบุภาชนะบรรจุของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยกแล้ว พร้อมทั้งบันทึกผลการตรวจสอบสภาพเครื่องจักรเบื้องต้น สามารถเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และเปิดใช้งานและปิดใช้งานเครื่องจักรในกระบวนการคัดแยก รวมทั้งนำของเสียชุมชนเข้าเครื่องจักรในกระบวนการคัดแยกบรรจุของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยกจากเครื่องจักร ปิดเครื่องจักรในกรณีฉุกเฉิน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพการจัดการของเสียชุมชน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 9612 : พนักงาน/คนงานคัดแยกขยะ (ISCO,2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

ไม่ระบุ

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02106.01 เตรียมความพร้อมก่อนใช้เครื่องจักรในกระบวนการคัดแยก	1. ระบุหน้าที่ของส่วนประกอบต่างๆของเครื่องจักรคัดแยก 2. ระบุความเสี่ยง/อันตรายและวิธีการป้องกันอันตรายในการปฏิบัติงานกับเครื่องจักรในการคัดแยกตามคู่มือการปฏิบัติงานของเครื่องจักร 3. ตรวจสอบสภาพเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพปลอดภัยและพร้อมในใช้งาน 4. ทำความสะอาดเครื่องจักรก่อนการใช้งาน 5. จัดเตรียมภาชนะบรรจุของเสียชุมชนที่คัดแยกแล้ว 6. บันทึกผลการตรวจสอบสภาพเครื่องจักรเบื้องต้น	การสัมภาษณ์ ตรวจสอบข้อเขียน

สมรรถนย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
02106.02 การคัดแยกของเสียชุมชนโดยการใช้เครื่องจักร	1. ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลได้อย่างถูกต้อง 2. เปิดใช้งานและปิดใช้งานเครื่องจักรในกระบวนการคัดแยก 3. นำของเสียชุมชนเข้าเครื่องจักรในกระบวนการคัดแยกตามคู่มือการใช้งานเครื่องจักร 4. บรรจุของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยกจากเครื่องจักร 5. ปิดเครื่องจักรในกรณีฉุกเฉิน ตามคู่มือการใช้งานเครื่องจักร	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ไม่ระบุ

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการปฏิบัติงานกับเครื่องจักรในกระบวนการคัดแยกของเสียชุมชน
2. ทักษะการสังเกต เช่น สภาพการของเครื่องจักร ความสะอาดของเครื่องจักร
3. ทักษะการจำแนกวัสดุสิ่งของที่ปะปนกัน
4. ทักษะการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ทำงานร่วมกับเครื่องจักร เช่น อุปกรณ์หยิบ จับ เคลื่อนย้ายวัตถุหรือผลิตภัณฑ์ เข้าและออกจากเครื่องจักร
5. ทักษะการ เคลื่อนย้ายสิ่งของที่มีน้ำหนัก
6. ทักษะการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. วิธีการใช้งานเครื่องจักรในกระบวนการคัดแยกของเสียชุมชน
2. วิธีการนำของเสียเข้าเครื่องจักร
3. ฉลาก ป้ายสัญลักษณ์ เครื่องหมายเตือนแสดงความเป็นอันตรายของของเสียชุมชน
4. ป้ายสัญลักษณ์ เครื่องหมายและสัญญาณเตือน แสดงความเป็นอันตรายของเครื่องจักร
5. ข้อบังคับอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน
6. การป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากเครื่องจักร และการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน สำหรับ การเกิดเหตุฉุกเฉิน
7. วิธีการบันทึกผลการตรวจสอบสภาพเครื่องจักรเบื้องต้นก่อนการปฏิบัติงาน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการประกอบด้วยหลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence) และหลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence) คำแนะนำในการประเมิน และวิธีการประเมิน ซึ่งควรพิจารณาาร่วมกัน

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน
2. ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. หลักฐานคุณวุฒิการศึกษา
2. ผลการสอบผ่านข้อเขียน (ปรนัย)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้ประเมินตรวจสอบประเมินเกี่ยวกับการคัดแยกของเสียชุมชนโดยใช้เครื่องจักร โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาตามหลักฐานการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
2. พิจารณาตามหลักฐานความรู้ ได้แก่ ผลการสอบข้อเขียน (ปรนัย)

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการใช้เครื่องจักรในการคัดแยกของเสียชุมชนในหน่วยสมรรถนะนี้ จะเริ่มด้วยการตรวจสอบสภาพการใช้งาน ความพร้อม

และความปลอดภัยของเครื่องจักรในเบื้องต้น รวมถึงทำความสะอาดเครื่องจักรก่อนการใช้งาน พร้อมทั้งบันทึกผลการตรวจสอบสภาพเครื่องจักรในเบื้องต้น

ผู้คัดแยกของเสียชุมชนต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลก่อนการปฏิบัติงาน โดยผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของส่วนประกอบต่างๆ

ของเครื่องจักรคัดแยกของเสียชุมชน ความอันตรายและวิธีการควบคุมอันตรายในการเดินเครื่องจักรในการคัดแยกของเสียชุมชน

สามารถเลือกใช้ภาชนะบรรจุของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยกแล้ว เปิดใช้งานและปิดใช้งานเครื่องจักรในกระบวนการคัดแยก และนำของเสียชุมชนเข้าเครื่องจักรในกระบวนการคัดแยกบรรจุของเสียชุมชนที่ผ่านการคัดแยกจากเครื่องจักร รวมทั้งปิดเครื่องจักรในกรณีฉุกเฉิน

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงานกับเครื่องจักร
2. ผู้เข้ารับการประเมินสามารถอธิบายหน้าที่การทำงานของเครื่องจักรที่ใช้ในกระบวนการคัดแยกได้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. เครื่องจักรที่ใช้ในกระบวนการคัดแยกของเสียชุมชน ได้แก่ เครื่องจักรสำหรับคัดแยกของเสีย เครื่องจักรสำหรับการบดย่อยขนาดของเสีย เครื่องจักรสำหรับการบีบอัดของเสีย เครื่องจักรสำหรับล้างอัดฉีดของเสีย เครื่องจักรหรือพาหนะในการเคลื่อนย้าย เป็นต้น
2. เครื่องจักรสำหรับคัดแยกของเสีย หมายถึง เครื่องจักรอัตโนมัติสำหรับคัดแยกประเภทของเสียชนิดต่างๆ ที่กำหนด เช่น พลาสติก โลหะ หรือของเสียที่เป็นอินทรีย์ เป็นต้น
3. เครื่องจักรสำหรับบดย่อยขนาดของเสีย หมายถึง เครื่องจักรอัตโนมัติสำหรับบดย่อย ทุบ ฉีกทำลายของเสียชนิดต่างๆ ที่กำหนด ให้มีขนาดเล็กลง
4. เครื่องจักรสำหรับบีบอัดของเสีย หมายถึง เครื่องจักรอัตโนมัติสำหรับบีบอัดของเสียให้มีขนาดเล็กลงหรือมีพื้นที่หน้าตัดเล็กลง หรืออัดรวมกันเป็นก้อนให้ง่ายต่อการเคลื่อนย้าย
5. เครื่องจักรสำหรับล้างอัดฉีดของเสีย หมายถึง เครื่องจักรอัตโนมัติสำหรับการล้างทำความสะอาดของเสีย
6. เครื่องจักรหรือพาหนะในการเคลื่อนย้าย หมายถึง เครื่องยนต์หรือยานพาหนะที่ใช้ในการยกสิ่งของ เคลื่อนย้ายสิ่งของที่มีน้ำหนัก
7. บันทึกผลการตรวจสอบสภาพเครื่องจักร หมายถึง สภาพความสะอาดก่อนการปฏิบัติงานอาจรวมถึง รายละเอียดเครื่องจักรที่เสียหาย รายละเอียดที่การซ่อมแซมและการบำรุงรักษา
8. ความเสี่ยงอันตราย หมายถึง ความเสี่ยงอันตรายในการปฏิบัติงานกับเครื่องจักร ได้แก่ อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการใช้เครื่องจักรปฏิบัติงานก่อความเสียหายต่อร่างกายหรือทรัพย์สินของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ผู้ปฏิบัติงานบนเครื่องจักรตกจากเครื่องจักร
9. ภาชนะบรรจุของเสียที่ผ่านการคัดแยกแล้ว ได้แก่ ตะกร้า ถังเหล็ก ถังกระสอบ ถังพลาสติก
10. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น ถุงมือ แวนตา หมวก ถุงเท้า รองเท้า เสื้อผ้าสะท้อนแสง เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

ไม่ระบุ

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

ไม่ระบุ

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย เตรียมความพร้อมก่อนใช้เครื่องจักรในกระบวนการตัดแยก

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน

18.2 เครื่องมือประเมินหน่วยสมรรถนะย่อย การตัดแยกของเสียชุมชนโดยการใช้เครื่องจักร

1. ข้อสอบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

2. ข้อสอบข้อเขียน (ปรนัย)

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน